 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Grup Treball Envel·liment	19 gener 2023
		10:00 a 12:00

Resum sessió grup

Dia: 19 de gener de 2023

Hora: 10:00 a 12:00

Lloc: C. València 344, sisena planta – sala Júpiter

Ordre del dia:

- Presentació: El concepte de les cures i els valors, a càrrec de Carmen Domínguez-Alcón. Doctora en Sociologia. Enfermera. Profesora Emérita de la Universidad de Barcelona.
- Debat i reflexions
- Conclusions

Assistents

Pau Berbel – Associació Contra el Càncer
 Imma Fernández – Càritas Diocesana de Barcelona
 Esther Martin – Departament de Promoció de la Gent Gran
 Eva Morera – Federació d'Entitats d'assistència a la tercera edat-FEATE
 Mercè Pérez Salanova – Experta
 Silvia Portillo – Institut de Treball Social i Serveis Socials – INTRESS
 Josep Mª Puig – Fundació Família i Benestar Social-Residència Llar la Mercè
 Isabel Ribas i Seix – Fundesplai
 Pilar Rodríguez – Associació Benestar i Desenvolupament
 Elisa Sala – Les Veus de la Gent Gran (convidada per Mercè Pérez)
 Elena Fernández – Coordinadora del grup de treball
 Assumpció Ros – Coordinadora del grup de treball
 Gina Grifoll – Secretaria tècnica CMBS

Ponent:

Doctora en Sociologia. Enfermera. Profesora Emérita de la Universidad de Barcelona.

S'excusen

Sergi Arenas – Universitat Autònoma de Barcelona
 Carme Carrera – Tècnica referent CMBS
 Imma Garcia – Associació Catalana de Recursos Assistencials-ACRA
 Carles Pineda – Coordinador projectes gent gran. Fundació Pere Tarrés
 Ester Quintana – Departament de gent gran

Resum de la sessió

La Carmen Domínguez-Alcón, comença la seva exposició sobre el tema de les cures, que implica i afecta diversos professionals, que participen de diferents maneres en situacions de cura. Destaca que cal una definició clara del que representen les cures, amb la perspectiva de l'ètica en la pràctica, tenint en compte el realisme econòmic que representa. Fa una pinzellada de definicions de diferents autors, que acompanya amb un PowerPoint que es compartirà amb els membres del grup de treball.

Per què la perspectiva de les cures?: El concepte és polivalent, no existeix una definició consensuada, però és essencial en les polítiques públiques. Les definicions són disperses, difícilment comparables, cal escollir un posicionament, un concepte, i orientar la feina en aquesta línia.

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Grup Treball Envel·liment	19 gener 2023
		10:00 a 12:00

El concepte de cura que la Carmen comparteix, és el punt de partida del projecte ètica i valors de les cures, que té en compte l'aportació de l'ètica enfocada des de diferents perspectives (treball social, educadors socials, metges)

Intervenien molts factors (l'habitatge, el transport, la nutrició...), amb una perspectiva molt àmplia, i es plantegen quatre fases en les cures:

- Interessar-se per una situació. Identificar la necessitat.
- Ha d'haver-hi algú que assumeixi la responsabilitat. Qualitat moral.
- Cobrir la necessitat.
- Fer un treball real. Tenir en compte la resposta per part de la persona que rep la cura.

Es va afegir una cinquena fase. Les persones tendeixen a confiar que la provisió serà continuada. Afegir la confiança i la solidaritat.

Hi ha condicions indispensables per cuidar, cal tenir en compte aspectes relacionats en les emocions, i aspectes tècnics, veure-ho com un tot.

Un altra definició de les cures, consisteix a acompanyar al creixement de les persones. Defineix unes aptituds bàsiques de la cura, que implica confiança, dedicació, paciència, coneixement de l'altra i d'un mateix, respectant la primacia del procés.

Es fa menció d'altres conceptes, com fer valdre a la persona, el context concret de vida, la relació interpersonal. Per l'ètica de la responsabilitat de tenir cura, és essencial el reconeixement de l'altra, el diàleg. Responsabilitat compartida individual, col·lectiva i institucional.

També fa una pinzellada de les definicions de diferents autors dels temes tractats en els seminaris que s'han fet fins ara, esperant poder continuar treballant en el setè seminari pròximament.

L'exposició que ha fet la Carmen, aporta elements que ajuden a la reflexió, permet tenir una panoràmica per constatar el que hi ha, i en conseqüència, veure què falta. Cada element ajuda a la comprensió sobre matisos o aspectes identificats, podent treure indicadors i iniciatives que ajudin a prendre consciència de la realitat. Les diferents percepcions de tenir cura, els diferents actors que intervenen. La major part de les cures són assumides majorment per dones, i en la llar. Això no està comptabilitzat, i comporta una complexitat difícil de gestionar. Com més gran és la societat, més difícil és atendre-la. Cal veure com es tradueixen les lleis.

Reflexions

- Es manifesta la preocupació per mentalitzar a la societat per la cura digna, es remarca el sobre-envel·liment de la població, i la manca d'informació dels recursos de què disposen els cuidadors, vers a la persona que cuiden i vers a ells mateixos. El nou perfil de cuidador professional, que en molts casos, accedeix a aquesta feina, és per necessitat econòmica, sense vocació, mal qualificats, si no estan motivats, difícilment faran bé el seu treball. Cal suport, formació i reconeixement. Hi ha més demanda que oferta, i això va en detriment de la qualitat. La base cultural dels diferents llocs d'origen determinen el concepte de cura.

R – Fer plantejaments de formació periòdics i tenir en compte uns criteris mínims. Donar prestigi econòmic i social.

- Incorporar el valor de la cura, garantir una transició justa i ètica de la cura. Reconèixer les cures i posar-les en valor.

- Establir intermediacions i aliances, organitzar un "saló de l'envelliment" on donar visibilitat positiva, no des del victimisme, amb itineraris possibles, mostrant les diferents maneres de treballar, experiències i sinergies que puguin sorgir. Transmetre les bones pràctiques

- S'ha de desconstruir moltes coses que hi ha en l'actualitat. Cada cultura té el seu concepte de cura, d'alguna manera, està interioritzat aquest concepte per una tradició cultural, i difícilment es poden inculcar canvis fent formació, ja que és una manera d'entendre com s'han de portar a terme les cures. Es

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Grup Treball Envel·liment	19 gener 2023
		10:00 a 12:00

planteja fins a quin punt té sentit allargar la vida, quan no es pot oferir una qualitat de vida digna.

- Parlar de cura és parlar de supervivència de l'espècie en la mesura que som interdependents. És necessari una desconstrucció del concepte de cura, el desenvolupament dels serveis, i quin lloc ha de tenir la cura en la configuració dels serveis. El moviment feminista dels Estats Units, avança en la reubicació de la cura.

- Evitar o si més no allargar l'arribada a la dependència oferint recursos que permetin la prevenció a tots els nivells: nutrició, habitatge, socialització, activitat física i mental. Es destaca la importància de la "nutre-teràpia" per arribar a una vellesa saludable.

- Hem de reconèixer que som dependents des del moment de néixer, fins que morim de vells i, per tant, no s'ha d'obviar i s'ha de treballar en aquesta línia, d'acompanyar en les cures i que siguin de qualitat.

- Hi ha entitats que vetllen perquè hi hagi un bon tracta i una bona cura, potser caldria fer comissions o grups concrets de treball. No calen noves aliances, sinó organitzar les que ja hi ha.

- La formació com a eina important, no sempre cal vocació per desenvolupar bé la feina, cal reconèixer les cures i posar-les en valor. La concepció de les cures, com es pot pensar transversalment.

- Es manifesta el desacord pel que fa al concepte de cura lligat a persones dependents, ja que el concepte de comunitat en la societat, neix del fet que ens cuidem els uns als altres, no tan sols es cuida a la persona dependent. La vellesa no té cura, es pot arribar en millors condicions, però és inevitable la dependència tard o d'hora. No hi ha prou reconeixement dels treballadors dels serveis socials, manca prestigi social.

- La destinació dels pressupostos acaba generant desigualtats en els treballadors, però també en la població en general, ja que hi ha una part de la població que es pot pagar els serveis, però un volum important de població, que no ho pot fer. No és tan sols una falta d'informació dels recursos que hi ha, sinó la dificultat per accedir-hi.

Acabem la sessió agraint la participació dels assistents i especialment a la Carmen Dominguez-Alcón, que ens farà arribar el PowerPoint i ha exposat en la sessió, i bibliografia per compartir amb els membres del grup de treball.

Per motius d'agenda, el calendari d'aquest curs s'ha modificat, sent el següent:

16 de febrer de 16:00 a 18:00

23 de març de 10:00 a 12:00

13 d'abril de 10:00 a 12:00

18 de maig de 16:00 a 18:00

8 de juny visita a Vila Veïna, falta confirmar l'horari.